

Sygn. akt XIV C 1000/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny

z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jacek Grudziński

Protokolant sekr. sąd. Agnieszka Oszczypała

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2021 roku w Pile

sprawy z powództwa (...) **Banku SA z siedzibą w W.**

przeciwko **K. J. i M. J. (J.)**

o zapłatę

1. Utrzymuje w mocy w punkcie 1. i 2. wyrok zaoczny z dnia 7 sierpnia 2020 roku;
2. Kosztami opłaty od sprzeciwu obciąża pozwanych do kwoty 1.000 zł i uznaje je za uiszczone.

J. Grudziński

Sygn. akt XIV C 1000/19

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego w Lublinie dnia 13 sierpnia 2019 roku powód (...) Bank SA z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych K. J. i M. J. na jego rzecz kwoty 115.446,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w wysokości 1.444 zł oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wskazał, że zobowiązanie pozwanych wynika z umowy kredytu zawartej w dniu 30 kwietnia 2015 roku z (...) Bank (...) SA z siedzibą w G.. Pomimo wezwań do zapłaty, pozwani nie wywiązali się z obowiązku spłaty kredytu, w związku z czym zadłużenie powstałe na skutek realizacji umowy stało się wymagalne z dniem 25 lipca 2019 r.

W dniu 25 września 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie, którym przekazał sprawę do Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

Wyrokiem zaocznym z dnia 7 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w P. zasądził od pozwanych K. J. i M. J. solidarnie na rzecz powoda (...) Banku SA z siedzibą w W. kwotę 115.446,44 zł (sto piętnaście tysięcy czterysta czterdzieści sześć złotych czterdzieści cztery grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty. W punkcie drugim wyroku Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 4.329 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Od powyższego wyroku sprzeciw złożyli pozwani, wnosząc o uchylenie wyroku zaocznego i oddalenie powództwa w całości, o zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych zwrotu kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności norm prawem przewidzianych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Ponadto wnieśli o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego wyrokowi zaocznemu i w razie uwzględnienia przez Sąd powództwa w jakiegokolwiek części, o rozłożenie zasądzonych roszczenia na raty na okres 10 lat. Pozwani podnieśli w sprzeciwie od wyroku zaocznego przeciwko roszczeniu dochodzonemu w pozwie następujące zarzuty: brak legitymacji czynnej, nieudowodnienie roszczenia co do zasady i co do wysokości, przedwczesność oraz brak wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem, stosowanie w treści umowy klauzul abuzywnych oraz przedawnienie roszczenia w zakresie częściowo dochodzonych odsetek.

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2020 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu z dnia 7 sierpnia 2020 roku.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanego, pismem z dnia 13 stycznia 2021 roku powód podtrzymał żądanie pozwu a ponadto wniósł o rozpoznanie sprawy również pod nieobecność powoda.

Na rozprawie dnia 9 grudnia 2021 roku pozwani podtrzymali swoje stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwani M. J. i K. J. są małżeństwem od 1989 roku. Mają dwóch dorosłych synów, którzy nie mieszkają już z rodzicami i są samodzielni finansowo.

W dniu 30 kwietnia 2015 r. K. J. i M. J. zawarli z (...) Bank (...) SA z siedzibą w G. umowę kredytu gotówkowego numer (...) w kwocie 166.743,65 zł na okres od dnia 30 kwietnia 2015 roku do 15 kwietnia 2025 roku. Kredyt był przeznaczony częściowo na spłatę zobowiązań finansowych pozwanych szczegółowo wymienionych w § 1 ust. 2 pkt. 1 umowy kredytowej. Stopa oprocentowania kredytu w dniu zawarcia umowy wynosiła 5,90%. Prowizja od udzielonego kredytu stanowiła kwotę 15.840,65 zł. Umowa kredytowa została zawarta za pośrednictwem (...) SA Oddział przy Al. (...) w P., którego wynagrodzenie za pośrednictwo w udzieleniu kredytu zostało w umowie ustalone na kwotę 5.500 zł.

Pozwani zobowiązali się do spłaty kredytu w 120 miesięcznych ratach płatnych do 15. dnia każdego miesiąca w wysokości po 1.848,33 zł, z wyjątkiem ostatniej raty, która ma charakter wyrównujący i będzie wynosiła 1.847,65 zł.

Całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorców na dzień zawarcia umowy wynosiła 221.798,92 zł, na którą składały się:

- całkowita kwota kredytu – 145.403 zł
- całkowity koszt kredytu 76.395,92 zł, w tym:
 - a) prowizja od udzielonej pożyczki w kwocie 15.840,65 zł;
 - b) odsetki umowne w kwocie 53.855,27 zł;
 - c) opłata pobierana przez pośrednika kredytowego 5.500 zł;
 - d) opłata operacyjna za obsługę kredytu – 10 zł.

Zgodnie z § 9 ust. 1 umowy kredytowej, niespłaconą w terminie określonym w umowie ratę kredytu Bank od dnia następnego traktuje jako zadłużenie przeterminowane. Od kwoty niespłaconego kapitału kredytu Bank nalicza i pobiera odsetki karne według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. W dniu zawarcia umowy oprocentowanie to wynosiło 10% w skali roku. Ponadto, Bank uprawniony był do obciążenia Kredytobiorcy opłatą w wysokości 30 zł za wykonaną czynność

windykacyjną. Z § 9 umowy wynika także, że skutkiem braku płatności po powstaniu wymagalnej zaległości będzie również uprawnienie Banku do wypowiedzenia umowy zgodnie z postanowieniami określonymi w umowie oraz uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, będącego podstawą egzekucji przeciwko kredytobiorcy po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności.

W § 12 umowy strony ustaliły, że bank może wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej albo w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu. Bank zawiadamia kredytobiorcę o wypowiedzeniu umowy kredytu w formie pisemnej, listem poleconym.

Jednocześnie z zawarciem umowy kredytowej nr (...) pozwani podpisali oświadczenie stanowiące integralną część umowy, w którym widniały posiadane zobowiązania finansowe z tytułu umów kredytowych w innych bankach, ze wskazaniem wysokości kwot przypadających do spłaty a także wysokości miesięcznych rat kredytowych.

/umowa kredytu gotówkowego numer (...) (k.22-23), oświadczenie pozwanych o wysokości rat i numerach rachunków (k.133v.); przesłuchanie pozwanego (k. 193v.-194)/

25 maja 2015 r. doszło do połączenia (...) Banku (...) SA z siedzibą w G. z (...) Bankiem SA z siedzibą w W., poprzez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów i pasywów) (...) Banku (...) SA na rzecz (...) Banku SA.

/odpis z KRS (k. 29-35)/

W 2018 roku pozwani zaprzestali spłacania rat kredytowych. 5 listopada 2018 r. (...) Bank SA skierował do pozwanych pisma, w których wskazał, że na dzień wystawienia pisma występują zaległości z tytułu umowy o kredyt nr (...) w kwocie 3.708,42 zł. W piśmie wskazano numer rachunku bankowego, na który należy dokonać spłaty zaległej kwoty oraz pouczono kredytobiorców o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Po nieskutecznych pismach wzywających do uregulowania zaległych należności, powód w dniu 7 maja 2019 roku skierował do pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy, wzywając pozwanych do spłaty zadłużenia przeterminowanego w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania niniejszego dokumentu, które na dzień przygotowania pisma określił na kwotę 7.238,02 zł. Jednocześnie Bank poinformował pozwanych, że terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, mogą złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia zgodnie z art. 75c prawa bankowego.

Z uwagi na brak reakcji pozwanych na ww. wezwanie, powód pismem z dnia 6 czerwca 2019 r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu w całości umowy kredytu z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie poinformował K. J. i M. J., że po upływie okresu wypowiedzenia cała należność z tytułu umowy stanie się wymagalna.

Wobec braku spłaty, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. w dniu 13 sierpnia 2019 r. wystawił wyciąg ze swoich ksiąg rachunkowych, w którym określił wysokość łącznego zadłużenia pozwanych na ten dzień na kwotę 115.446.44 zł, na którą składały się:

- nieopłacony kapitał w kwocie 112.763,97 zł,
- odsetki umowne w kwocie 1.790,66 zł,
- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 871,81 zł,
- opłaty umowne w kwocie 20 zł.

/wezwanie do zapłaty (k. 140-141), przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem doręczenia (k. 26- 27).; wypowiedzenie umowy kredytu wraz z potwierdzeniem odbioru (k.134-135v.), ostateczne wezwanie do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy (k.138-139v.), wezwania do zapłaty (k. 140-141), wyciąg z ksiąg banku (k.18)/

W kwietniu 2020 roku M. J. doznał urazu głowy. Od 2 do 6 kwietnia 2020 roku przebywał w Szpitalu (...) w W., gdzie rozpoznano u niego naczyniaka włósniczkowego lewego płatu czołowego i bóle pourazowe głowy.

K. i M. J. nadal zamieszkują w domu przy ulicy (...) w Ł..

K. J. pracuje jako nauczyciel z wynagrodzeniem 3.300 zł. M. J. jest zatrudniony jako kierowca w (...) w P. z wynagrodzeniem 3.100 zł miesięcznie.

Małżonkowie J. są obciążeni obowiązkiem spłaty kredytu hipotecznego, którego miesięczna rata wynosi 1.800zł; spłacają kredyt gotówkowy w Banku (...) w wysokości 1.000 zł miesięcznie i kredyt w G. Banku 1.000 zł miesięcznie.

/przesłuchanie pozwanych (k. 193v.-194, 207-208 i 221-222)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów:

Wszystkie dokumenty zgromadzone w aktach sprawy zasługują na wiarygodność. Ich autentyczność i moc dowodowa nie były bowiem kwestionowane przez żadną ze stron. Sąd nie znalazł także powodów, aby któremukolwiek z dokumentów odmówić wiary lub mocy dowodowej z urzędu.

Zasadniczo zasługują na wiarę zeznania pozwanych. M. J. i K. J. w sposób szczerzy i wiarygodny przedstawili swoją sytuację rodzinną i materialną. Okoliczności zawarcia umowy kredytowej nie budziły większych wątpliwości. Spór dotyczył oceny prawnej umowy kredytowej zawartej przez pozwanych z poprzednikiem powoda i wykonania tej umowy.

Sąd zważył, co następuje:

I. Zagadnienia ogólne.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 128 / obowiązującym w dacie zawarcia umowy kredytowej/ – w dalszej części przywoływanej jako prawo bankowe), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Ustęp drugi art. 69 stanowi, że umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określa jej konieczne elementy.

Żadna ze stron nie kwestionowała tego, że w dniu 30 kwietnia 2015 r. między pozwanymi a (...) Bankiem (...) SA z siedzibą w G. została zawarta umowa kredytu gotówkowego nr (...).

Z art. 69 ust. 1 prawa bankowego wynika obowiązek banku udzielającego kredytu, oddania do dyspozycji kredytobiorcy ustalonej w umowie kwoty pieniężnej na oznaczony czas; odpowiada mu obowiązek kredytobiorcy do wykorzystania kredytu zgodnie z zawartą umową i przede wszystkim obowiązek zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonym terminie oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Nie było sporu co do tego, że kredyt udzielony pozwanym został przez bank uruchomiony. Pozwani nie kwestionowali także, że po pewnym czasie zaprzestali spłacania rat kredytowych, tłumacząc to trudną sytuacją życiową. Powodowy bank wzywał pozwanych do spłaty zaległych rat; po upływie zakreślonych terminów wypowiedział umowę kredytu; następnie podjął czynności w celu odzyskania udzielonego pozwanym kredytu (czynności windykacyjne).

Żądana w pozwie kwota 115.446,44 zł obejmuje: niespłacony kapitał – 112.763,97 zł; odsetki umowne – 1.790,66 zł; odsetki umowne za opóźnienie – 871,81 zł; opłaty umowne – 20 zł.

Wyrokiem zaocznym z dnia 7 sierpnia 2020 r. Sąd zasądził od pozwanych solidarnie dochodzoną pozwem kwotę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie i kosztami procesu.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego z dnia 3 września 2020 r. pozwani sformułowali pięć zarzutów przeciwko żądaniu pozwu; na wypadek uwzględnienia powództwa, wnieśli także o rozłożenie zasądzonego od pozwanych roszczenia na raty.

II. Zarzut braku legitymacji czynnej.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwani podnieśli, że „powódka” nie przedłożyła żadnego dowodu, z którego wynikałoby przejście uprawnień z (...) Banku (...) SA z siedzibą w G. na „powódkę”. Nie wykazała tym samym, aby „wstąpiła w powyższą umowę” jako kredytodawca. To z kolei wskazuje na brak legitymacji czynnej „powódki” i już choćby z tego względu powództwo powinno zostać oddalone.

Zdaniem Sądu, zarzut ten jest całkowicie chybiony.

Powód załączył do pozwu odpis z Krajowego Rejestru sądowego (KRS), który potwierdza, że w dniu 25 maja 2015 r. doszło do połączenia (...) Banku (...) SA z siedzibą w G. z (...) Bankiem SA z siedzibą w W. w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. przez przeniesienie całego majątku (...) Banku (...) na rzecz A. Banku.

Art. 491 § 1 Kodeksu spółek handlowych (k.s.h.) stanowi, że spółki kapitałowe mogą się łączyć między sobą oraz ze spółkami osobowymi. Zgodnie z art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. połączenie może być dokonane przez przeniesienie całego majątku spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) za udziały lub akcje, które spółka przejmująca przyznaje wspólnikom spółki przejmowanej (łączenie się przez przejęcie).

Zgodnie z art. 494 § 1 k.s.h. spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki.

Z powyższego wynika, że w dniu 25 maja 2015 r. powodowy (...) Bank SA z siedzibą w W. stał się stroną wszystkich umów kredytowych zawartych przez (...) Bank (...) SA z siedzibą w G., w tym również umowy kredytu gotówkowego nr (...) z 30.04.2015 r. Dlatego powód może skutecznie dochodzić od pozwanych roszczeń wynikających z tej umowy.

III. Zarzut nieudowodnienia roszczenia co do zasady i co do wysokości.

Pozwani twierdzili, że „powódka” nie przedłożyła dowodów skutecznie potwierdzających istnienie roszczenia i jego wysokość. Podnieśli w szczególności, że przedłożony przez „powódkę” wyciąg z ksiąg bankowych ma w postępowaniu cywilnym jedynie moc dokumentu prywatnego.

Zagadnienie to wiąże się bezpośrednio z problemem „ciężaru dowodu”. Zgodnie z art. 6 Kodeksu cywilnego (k.c.) ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Z zasadniczo trafnych wywodów odnoszących się do aktualnego statusu wyciągu z ksiąg banku, jako dokumentu potwierdzającego istnienie roszczenia i jego wysokość, pozwani wysnuli błędny wniosek, że powód w niniejszej sprawie nie udowodnił roszczenia co do zasady i co do wysokości.

Rzeczywiście, przy uwzględnieniu treści art. 95 ust. 1a w zw. z ust. 1 prawa bankowego, wyciąg z ksiąg (...) Banku SA z 13.08.2019 r. ma w niniejszej sprawie charakter dokumentu prywatnego. Zgodnie z art. 245 k.p.c. dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W tym sensie dokument ten, sam w sobie, nie może przesądzać o zasadności powództwa.

Należy uwzględnić jednak, że powód nie ograniczył się do przedłożenia wyciągu z ksiąg banku, ale przedłożył przede wszystkim umowę kredytu gotówkowego z 30.04.2015 r., która jest źródłem zobowiązania pozwanych. Wobec tego, że pozwani nie kwestionowali faktu zawarcia umowy kredytowej oraz faktu jej wykonania przez bank (uruchomienia kredytu), nie sposób uznać, że powód nie udowodnił roszczenia co do zasady. Co do wysokości roszczenia, to powód w pozwie wskazał, że jego żądanie obejmuje: niespłacony kapitał w kwocie 112.763,97 zł; odsetki umowne

w kwocie 1.790,66 zł; odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 871,81 zł i opłaty umowne w kwocie 20 zł. W uzasadnieniu pozwu powód przedstawił także szczegółowe wyliczenie skapitalizowanych odsetek umownych za opóźnienie. W odpowiedzi na zarzuty podniesione w sprzeciwie od wyroku zaocznego, powodowy Bank przedstawił historie rachunku kredytowego, obejmującą wszystkie wpłaty pozwanych z tytułu rat kredytowych oraz sposób ich rozliczenia (zaksięgowania). Pozwani nie kwestionowali tych dokumentów. Nie zaprzeczali także, że w pewnym momencie zaprzestali spłacania rat kredytowych. W świetle powyższego, przy uwzględnieniu, że powód przedłożył jako dowody dokumenty źródłowe potwierdzające istnienie wierzytelności pieniężnej dochodzonej w pozwie i jej wysokość, roszczenia należało uznać za udowodnione zarówno co do zasady, jak i wysokości.

IV. Zarzut przedwczesności roszczenia (braku wymagalności roszczenia).

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwani twierdzili, że powód nie wypowiedział pozwanym skutecznie umowy kredytowej i nie przeprowadził wobec nich postępowania upominawczego, które powinno poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytowej.

Przeprowadzone w sprawie dowody w sposób oczywisty zaprzeczają tym zarzutom.

Stosownie do treści art. 75 ust. 1 prawa bankowego, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. W § 12 umowy z 30.04.2015 r. strony ustaliły, że bank może wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej albo w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu. Z § 9 ust. 2 pkt. 1 umowy kredytowej wynika uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy w sytuacji niespłacenia przez kredytobiorcę wymagalnej raty kredytowej. 27 listopada 2015 r. wszedł w życie art. 75c ustawy Prawo bankowe. Wprowadził on dodatkowe wymagania wobec banków, w sytuacji zalegania przez kredytobiorcę ze spłatą kredytu. Wobec tego, że pozwani zaczęli zalegać ze spłatą kredytu w 2018 roku i wobec braku odmiennych uregulowań w przepisach przejściowych, wymagania te będą miały zastosowanie także do pozwanych, mimo tego, że w dniu zawarcia umowy nie były one obowiązującym prawem. Zgodnie z art. 75c ust. 1 prawa bankowego, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (art. 75c ust. 2 i 3). Powód załączył do akt sprawy skierowane do pozwanych wezwania do zapłaty z 05.11.2018 r. (k. 140-141) i z 08.05.2019 r. (k. 138-139). Te ostatnie wezwania spełniają wymogi przewidziane w art. 75c ust. 1 i 2 prawa bankowego. Pozwani potwierdzili, że wezwania do zapłaty otrzymali; jednocześnie nie przedłożyli dowodów na to, że złożyli wniosek o restrukturyzację kredytu. Wobec niespłacenia zaległości, pismem z dnia 06.06.2019 r. (k. 134-137) powodowy Bank wypowiedział pozwanym umowę kredytu. Zdaniem Sądu, wypowiedzenie, jako spełniające warunki przewidziane art. 75 ust. 1 i 2 prawa bankowego, wywołało skutek w postaci postawienia zadłużenia z tytułu kredytu w stan wymagalności po upływie 30 dni od jego doręczenia. Wypowiedzenia zostały doręczone pozwanym w dniu 10.06.2019 r. i w dniu 25.06.2019 r. (k. 135-135v. i 137-137v.). W ocenie Sądu, fakt zamieszczenia w wypowiedzeniu informacji: „Jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego (zadłużenie przeterminowane na dzień wypowiedzenia oraz wszystkie naliczone raty i odsetki od dnia wypowiedzenia do dnia spłaty), wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach” nie czyni go bezskutecznym. Pismo wyraźnie wskazuje, że w przypadku nieuregulowania zaległości koniecznym stanie się uregulowanie całości zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej. Informacja o możliwości kontynuowania umowy kredytowej w przypadku spłaty zaległego zadłużenia została zamieszczona korzyść dłużników. Nie powinno się z tego tytułu czynić bankowi zarzutów. W szczególności nie powinno to skutkować uznaniem wypowiedzenia umowy kredytu za bezskuteczne, w sytuacji, gdy z treści pisma wola wypowiedzenia umowy wynika w sposób jednoznaczny.

V. Zarzut zastosowania w umowie klauzul niedozwolonych (abuzywnych)

W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwani podnieśli, że koszty pozaodsetkowe wskazane w umowie są rażąco wygórowane i mają na celu obejście dopuszczalnych odsetek maksymalnych. Pozwani nie mieli jakiegokolwiek wpływu na ich określenie. Postanowienia umowy w zakresie, w jakim przewidują obowiązek zapłaty przez pozwanych pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości 22.540,65 zł powinny zostać uznane za klauzule nie dozwolone.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

§ 2. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

§ 3. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

§ 4. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Zarzuty pozwanych opierają się na nieporozumieniu. Twierdzą oni, że koszty kredytu (prowizja i inne koszty) zostały określone przy założeniu, że umowa będzie obowiązywać przez 10 lat. Pobrane z tego tytułu kwoty miały na celu zabezpieczenie kosztów obsługi kredytu za cały okres obowiązywania umowy. W tej części rozumowanie pozwanych jest poprawne. Całkowicie chybione jest natomiast twierdzenie, że z uwagi na wypowiedzenie umowy kredytowej, bank powinien koszty te obniżyć. Pozwani posługują się tu całkowicie nieuprawnioną analogią do sytuacji, w której kredytobiorca spłaca kredyt przed terminem określonym w umowie i powołują się na orzecznictwo z tym związane. Tymczasem nie ma żadnych podstaw żeby zrównywać lub nawet porównywać sytuację kredytobiorcy, który spłaca swoje zobowiązanie przed terminem z przypadkiem pozwanych, którzy swoich zobowiązań kredytowych nie spłacali i z tego powodu bank wypowiedział im umowę. Zauważyć trzeba, że gdyby sugestie pozwanych potraktować poważnie, to ich sytuacja jako niesolidnych dłużników banku byłaby lepsze niż takich kredytobiorców, którzy spłacają kredyt w terminie i którym z tego tytułu nikt prowizji nie obniży.

Poza wyżej opisanymi, całkowicie nieuprawnionymi wywodami, pozwani nie wskazali na czym miałyby polegać działania banku niezgodnie z dobrymi obyczajami i w jako sposób miałyby doprowadzić do naruszenia interesów. Zarzuty pozwanych w tej części należało uznać za nieuzasadnione.

VI. Zarzut przedawnienia roszczenia

Pozwani podnieśli, że z uwagi na upływ trzyletniego okresu, przedawnieniu uległy roszczenia o zapłatę odsetek począwszy od 2015 roku.

Zgodnie z treścią art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 k.c.). Po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi (art. 117 § 2² k.c.). Według art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne; jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie (art.120 § 1 k.c.).

Zdaniem Sądu, roszczenia dochodzone pozwem, w tym także roszczenia z tytułu odsetek, nie uległy przedawnieniu.

Trafnie wskazują pozwani, że do roszczeń tych będzie miał zastosowanie trzyletni termin przedawnienia. Kluczowe znaczenie ma jednak określenie terminu wymagalności roszczenia. Od tego dnia bowiem należy liczyć 3-letni termin przedawnienia. Pozwani zaprzestali spłacania rat kredytowych 2018 roku. Wówczas to powstał stan, który uzasadniał podjęcie przez powoda czynności, które w efekcie skutkowały wypowiedzeniem umowy kredytowej. Pozew został wniesiony w elektronicznym postępowaniu upominawczym ((...)) w dniu 13. 08.2019 r. (k. 5). W świetle powyższego oczywistym jest, że trzyletni termin przedawnienia nie upłynął. Dlatego podniesiony przez pozwanych zarzut przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony.

Rozłożenie świadczenia zasądzonego wyrokiem na raty.

Stosownie do treści art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Pozwani wnieśli, w przypadku uwzględnienia powództwa, o rozłożenie zasądzonego roszczenia na raty w taki sposób, żeby rata nie była większa niż kwota 600 zł miesięcznie.

Komentowany przepis przewiduje jedną z zasad orzekania zwaną "moratorium sędziego". Jej zastosowanie pozwala na oznaczenie sposobu spełnienia świadczenia w sposób odmienny niż to wynika z odpowiednich przepisów prawa materialnego.

Kodeks postępowania cywilnego nie precyzuje, co należy rozumieć pod pojęciem „szczególnie uzasadnionego wypadku”. Przyjmuje się, że okoliczności, które uzasadniają wyjątkowość danej sytuacji mogą wynikać z szeroko rozumianego stanu majątkowego i rodzinnego pozwanego.

Pozwani powoływali się na swoją trudną sytuację materialną, na to, że prowadzona przez M. J. działalność gospodarcza (ośrodek szkolenia kierowców) nie przynosiła spodziewanych dochodów; nadto pozwany w 2020 roku doznał poważnego urazu głowy.

Sąd nie znalazł podstaw do rozłożenia kwoty zasądzonej od pozwanych na rzecz powoda na raty. Z uwagi na wysokość oferowanej raty, powód uzyskałby zaspokojenie po około 16 latach, co w oczywisty sposób naruszałoby jego interes ekonomiczny. Zasadniczą jednak przyczyną jest przekonanie, że nie ma realnych szans na to, że pozwani wywiążą się ze swego zobowiązania i będą spłacać raty w deklarowanej wysokości. Z zeznań pozwanych wynika, że są oni zobowiązania do spłaty trzech kredytów: 1.800 zł kredyt hipoteczny, 1.044 zł kredyt w Banku (...) i 1.000 zł K. (poprzednio G. Bank). Biorąc pod uwagę dochody pozwanych, w ocenie Sądu, nie ma realnych szans na to, żeby pozwani dodatkowo spłacali jeszcze ratę w wysokości 600 zł. Sąd nie powinien rozkładać na raty zasądzonego świadczenia w sytuacji, gdy nie ma realnych szans, że raty te będą płacone w terminie.

W związku z powyższym na podstawie art. 347 zd. 1 k.p.c. należało wyrok zaoczny z dnia 4 stycznia 2022 r. utrzymać w mocy w punkcie pierwszym i drugim.

Punkt pierwszy obejmuje roszczenie główne w wysokości 115.446,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13.08.2019 r. O odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2 zd. 1 oraz art. 482 k.c.

Punkt drugi obejmuje koszty procesu. Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty

procesu). Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Stronom reprezentowanym przez radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata (art. 99 k.p.c.). Z uwagi na to, że powództwo uwzględniono w całości, pozwani zobowiązani są zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu. Na koszty te składa się opłata od pozwu w wysokości 4.329 zł i wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 5.400 zł, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Jacek Grudziński